

Rámcový opis Národného projektu

Príloha č. 1 Zmluvy o spolupráci

Táto príloha je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spolupráci uzatvorenej za účelom riadnej a efektívnej spolupráce Zmluvných strán pri realizácii Národného projektu Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce.

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

1. Základné informácie o Národnom projekte

Názov národného projektu: Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

Prijímateľ: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Operačný program: Operačný program Ľudské zdroje

Prioritná os: 1 Vzdelávanie

Špecifický cieľ: 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Kód ITMS projektu: 312011W833

Miesto realizácie národného projektu: územie celej SR

2. Hlavné ciele národného projektu

Zámerom národného projektu Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce (ďalej ako „NP“) je prispieť k zníženiu školskej neúspešnosti a zvýšeniu kvality života detí prostredníctvom efektívneho, odborne zabezpečeného systému poradenstva a prevencie (ďalej ako „**Systém PaP**“) s multidisciplinárnym prístupom („ďalej ako „**MDP**“) k dieťaťu a jeho rodine.

Hlavné ciele NP:

- Vytvoriť, nastaviť, overiť a multiplikovať štandardy minimálnej kvality založené na multidisciplinárnom prístupe pre inklúziu;
- Rozvíjať kľúčové odborné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov (ďalej ako „**PZ a OZ**“) v Systéme PaP a nastaviť základný rámec pre kontinuálne rozvíjanie ľudských zdrojov pre Systém PaP;
- Podporiť implementáciu štandardov do Systému PaP v zariadeniach poradenstva a prevencie a špeciálnych výchovných zariadeniach a nastaviť rámce pre zvyšovanie kvality v Systéme PaP.

3. Cieľové skupiny a merateľné ukazovatele NP

Priamou cieľovou skupinou NP sú pedagogickí zamestnanci (ďalej ako „**PZ**“) a odborní zamestnanci (ďalej ako „**OZ**“) v zmysle platnej legislatívy a zamestnanci štátnej správy a samosprávy. Nepriamymi cieľovými skupinami sú deti/žiaci/študenti a ich rodiny.

Projektovými merateľnými ukazovateľmi sú: 32 škôl (materské školy, základné školy, špeciálne základné školy a gymnáziá), ktoré budú zapojené do pilotného overovania multidisciplinárnej spolupráce škola-rodina-Systém PaP; približne 1700 PZ a OZ zapojených do aktivít na zvyšovanie profesionálnych kompetencií.

Štandardizáciu systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

4. Piliere pre tvorbu štandardov poradenského systému

I. Pilier: **Rané poradenstvo** - Výsledky viacerých výskumov poukazujú na to, že včasná identifikácia zdravotných problémov a rizikového vývinu dieťaťa v ranom veku s následným poskytnutím efektívneho raného poradenstva s MDP zabráni rizikovému vývinu dieťaťa a sociálnej segregácii v budúcnosti. Podpora optimálneho vývinu dieťaťa v ranom veku s podporou jeho rodiny, je základným pilierom úspešnej sociálnej inklúzie a inklúzie vo vzdelávaní. Multidisciplinárny prístupom sa upevňuje potenciál osobnosti k úspešnému ukončeniu povinnej školskej dochádzky a uplatneniu sa na trhu práce. V rámci aktivít NP budeme tvoriť štandardy, nastavovať proces identifikácie potrieb dieťaťa a jeho rodiny a následný sled intervencií, ktoré by malo každé dieťa so svojou rodinou získať v rámci raného poradenstva v Systéme PaP.

II. Pilier: **Multidisciplinarita pre rovnocennosť** - Realizácia multidisciplinárneho inkluzívneho prístupu riešenia potrieb dieťaťa v rôznych životných situáciách a vývinových obdobiach má byť základom poradenského a preventívneho procesu. Pokiaľ nemáme implementovaný multidisciplinárny princíp v štandardnom poradenskom a preventívnom prístupe, nemôžeme zabezpečiť inklúziu detí v školskom prostredí, prípadne v širšom sociálnom kontexte. MDP znamená, že neuplatňujeme ku každému dieťaťu rovnaký prístup, ale špecifický, v nadväznosti na jeho potreby, aby sme zabezpečili rovnocennosť každého dieťaťa v prístupe k výchove, vzdelávaniu a poradenstvu. Dieťa je v centre pozornosti poradenského systému, všetkých jeho aktérov a spoluaktérov. V škole sú nimi napríklad učitelia, triedny učiteľ, výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg, školský logopéd, školský psychológ, koordinátor prevencie, asistent učiteľa, liečebný pedagóg, sociálny pedagóg, kariérový poradca. Na úrovni Centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie sú to všetci OZ, ktorí spolupracujú s PZ a OZ v školách spadajúcich do regiónu pôsobnosti. V širšom slova zmysle k multidisciplinárnym tímom patria aj iní spoluaktéri poradenstva, nielen v rezorte školstva. Na ohrozenie dieťaťa školskou neúspešnosťou môžu mať vplyv rôzne životné udalosti, na riešení ktorých sa podieľajú napríklad súdy, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, lekári, policajný zbor. Spoluprácu všetkých aktérov považujeme za kľúčovú pri efektívnej podpore a pomoci dieťaťu. Multidisciplinárny prístup k dieťaťu presahuje rezorty.

III. Pilier: **Kariéra od materskej školy až po uplatnenie sa na trhu práce** - Realizácia kariérovej výchovy a kariérového poradenstva (ďalej ako „KV a KP“) pre deti MŠ, žiakov ZŠ a SŠ je tretím základným pilierom. Ak nemáme kvalitné a dostatočné programy KV a KP už v detstve a následným pokračovaním počas ZŠ a SŠ adekvátne vývinovým obdobiam dieťaťa a úlohám viažucim sa k vývinovým obdobiam, riskujeme zúženie zmyslu kariérovej výchovy a kariérového poradenstva len na hľadanie zamestnania alebo nábora pre zamestnávateľov. V školskom systéme je potrebné neustále implementovanie KV a KP ako prirodzenej súčasť systému poradenstva a prevencie, s dostatočným priestorom a postavením, tak aby sa vytvárala spájacia niť medzi výchovou človeka a jeho uplatnením v spoločnosti. Potreba komplexného uchopenia KV a KP je v súčasnosti spojená s legislatívnymi úpravami, ktoré nadobudli účinnosť od 01. 09. 2019. NP má ambíciu výraznou mierou prispieť k ich efektívnej implementácii – vytvoriť, pilotne overiť, evalvovať a aktualizovať štandardy pre oblasť KV a KP, na základe nich vytvoriť a realizovať vzdelávacie programy pre PZ a OZ, ktorí nadobudnuté kompetencie prenesú do konkrétnej práce s deťmi a žiakmi. Dôležitým vstupom pre komplexné uchopenie KV a KP sú informácie od partnerov (napr. priamo riadené organizácie MŠVVaŠ SR, zamestnávateľa, stavovské a profesijné organizácie), dokumenty na európskej a národnej úrovni (napr. odporúčania EP pre modernizáciu

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Štandardizáciu systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

vzdelávania, nový program EK v oblasti zručností pre Európu, Európsky kvalifikačný rámec, Národný kvalifikačný rámec a i.), ale aj teoretické východiská v oblasti kariérového vývinu a dlhoročné skúsenosti slovenských expertov pre oblasť KV a KP. Špecifickou súčasťou piliera je príprava a overenie kariérovej výchovy a poradenstva pre žiakov v špeciálnych školách. V rámci NP plánujeme overiť systém poradenstva a prevencie na VŠ najmä pre študentov so ŠVVP s dôrazom na KV a KP. V rámci Tvorby intelektuálnych výstupov (čiastková aktivita A2c) plánujeme vytvoriť, resp. sprístupniť nástroje podporujúce poradenstvo pre VŠ študentov so ŠVVP, ale aj sprístupnenie všetkých produktov vytvorených v rámci podaktivít NP súvisiacich s prípravou VŠ absolventov na odbornú školskú a poradenskú prax.

IV. Pilier: **Aktívny rodič** - Pilier je zameraný na prípravu a rozvíjanie programov pre rozvoj rodičovských zručností a formovanie postojov k podpore dieťaťa v procese jeho vzdelávania a získavania kľúčových kompetencií. Dôvodom pre výber piliera je potreba vytvorenia priestoru odbornej práce s rodičmi s dostatočnými nástrojmi, pomôckami, informačnými materiálmi tak, aby bolo možné efektívne podporovať dieťa v jeho rozvoji spolu s jeho zákonnými zástupcami. V súčasnosti deti zlyhávajú vo veľkej miere pre nedostatočnú motiváciu alebo absenciu informácií a systému poradenstva rodiča, zákonných zástupcov. Včasným poradenstvom pre rodiča podporíme jeho záujem rozvíjať zručnosti pre prácu so svojim dieťaťom smerujúcu k úspešnejšej ceste predškolským a školským vzdelávaním.

V. Pilier: **Supervízia pre kvalitu** - Pravidelná realizácia supervízie odbornej činnosti PZ a OZ je piatym, rovnako dôležitým pilierom, ktorý prispieva ku kvalite poradenskej a preventívnej činnosti. Absencia systému supervízie v školstve významne negatívne ovplyvňuje úroveň a kvalitu odbornej a pedagogickej starostlivosti. Odborníci bez supervízie sú vystavení nedostatočnej reflexii a sebareflexii vlastných schopností ako aj strachu a vyhoreniu namiesto nezávislosti a vlastnej istoty vo svojich odborných schopnostiach a potreby sa neustále vzdelávať.

VI. Pilier: **Inovácie pre prax** - Šiesty pilier zabezpečuje neustály rozvoj a identifikáciu novo vynárajúcich sa potrieb v oblasti zabezpečenia kvalitného, dostupného Systému PaP, ktorý bude smerovať k tomu, aby potreby dieťaťa alebo jeho prekážky v školskej úspešnosti boli neustále centrom pozornosti odborníkov. Pokiaľ odborník nereflektuje na meniace sa problémové životné situácie dieťaťa (jeho rodičov), prevencia, poradenstvo a terapia sa stávajú menej účinnými a môžu viesť k zhoršovaniu problémov. Rovnako je to aj v prípade, ak odborník pracuje s technológiami, pomôckami alebo metodológiou, ktorá je pre dieťa alebo jeho rodiča nezrozumiteľná, nezaujímavá alebo nedostupná.

5. Stručný opis podaktivít národného projektu

5.1 Podaktivita A1 – Tvorba štandardov pre kvalitný systém PaP

A1 je kľúčovou podaktivitou NP, ktorej cieľom je vytvoriť, nastaviť, overiť a multiplikovať štandardy minimálnej kvality pre efektívne fungujúci systém poradenstva a prevencie založené na multidisciplinárnom prístupe pre inklúziu. A1 je členená do dvoch čiastkových aktivít:

A1a - Vytvorenie štandardov, ktorých základným filozofickým východiskom je MDP k dieťaťu a jeho rodine, znamená doplniť aktuálne najviac chýbajúci oporný bod v nastavení odborných činností Systému PaP.

Štandardizáciu systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

A1b - Pilotné overenie MDP v praxi vybraných 63 škôl a školských zariadení v rámci všetkých krajov SR predstavuje okamžitú spätnú väzbu z praxe na identifikáciu kľúčových aktérov potrebných pre efektívne poradenstvo a súčasne poskytuje prehľad základnej diagnostiky potrieb rodín.

Synergiou týchto čiastkových aktivít vznikne jednak zarámčovanie minimálnych štandardov (v zmysle kvality a efektívnosti) pre procesy odbornej činnosti postavených na multidisciplinárnej spolupráci, ako aj databáza dobrej praxe MDP, čo predstavuje oporu pre implementáciu štandardov v praxi všetkých zložiek Systému PaP.

Prenos modelov dobrej praxe sa bude realizovať prostredníctvom externých expertov A1b, ktorí budú realizovať priebežné mapovanie efektov multidisciplinárneho prístupu v praxi svojej organizácie, v spolupráci s regionálnym tímom v Regionálnom projekte centre v kraji.

Činnosťou externých expertov A1b bude najmä:

- priama spolupráca s členmi multidisciplinárnych tímov (ďalej „MDT“) pôsobiacich v zapojenej organizácii a aktívne podieľanie sa a spolupráca pri rozvíjaní kľúčových odborných kompetencií v multidisciplinárnom prístupe,
- sieťovanie aktérov MDP vo svojej organizácii a ďalších spoluaktérov MDP vo vzťahu k svojej organizácii,
- mapovanie, identifikovanie a sumarizovanie pokrytých aj chýbajúcich potrieb MDT,
- koncipovanie príkladov dobrej praxe uplatňovania MDP a inkluzívneho vzdelávania v podmienkach svojej organizácie/konkrétneho okresu, kraja, regiónu,
- navrhovanie odporúčaní pre kľúčových aktérov a spoluaktérov s cieľom zlepšiť podmienky pre odbornú činnosť v MDT a uplatňovanie MDP k deťom/žiakom a ich rodinám vo svojej organizácii.

Výstupy A1:

- Zadefinovanie a spracovanie základnej filozofie a dizajnu inovovaného systému PaP – multidisciplinárny princíp pre inklúziu
- Hlavné a koncepčné dokumenty pre systém PaP (vrátane zadefinovania potrieb systému PaP vo vzťahu k štandardom - pre rozvoj kvality PaP)
- Zadefinovanie priamych aktérov a ďalších kľúčových spoluaktérov systému PaP, vrátane ich rolí, úloh vo vzťahu k dieťaťu v centre pozornosti výchovy a vzdelávania
- Štandardy: obsahové, výkonové, procesné, materiálno-technické s jednotnou platnosťou pre všetky zložky systému PaP
- Vo vzťahu k implementácii štandardov v celom systéme PaP:
 - Definovanie potrieb, nástrojov podporujúcich kľúčové procesy PaP na celoslovenskej úrovni
 - Zoznam diagnostických nástrojov, testov, metodík pre validný diagnostický proces
 - Zoznam základných a špecializovaných pomôcok pre kompenzáciu problémov detí a žiakov
- Priebežné a záverečné správy k evaluácii pilotného overovania implementácie MDP s dopadom na dotvorenie štandardov
- Údaje a dáta zachytávajúce dopad priamej práce multidisciplinárneho tímu (ďalej „MDT“) s nepriamymi cieľovými skupinami
- Vzorové modely uplatňovania MDP v poradenskej a preventívnej starostlivosti o dieťa a jeho rodinu

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Standardizáciu systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

5.2 Podaktivita A2 – Vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov pre systém PaP

Cieľom A2 je rozvíjať kľúčové odborné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v systéme poradenstva a prevencie a nastaviť základný rámec pre kontinuálne rozvíjanie ľudských zdrojov pre systém poradenstva a prevencie. A2 je členená do troch čiastkových aktivít:

V **A2a** sa uskutočnia nevyhnutné vzdelávacie aktivity, ktoré predstavujú základ pre kontinuálny rozvoj kľúčových odborných kompetencií ľudských zdrojov v systéme PaP – špecializované výcviky v terapeutických metódach, supervízii a sociálno-psychologické výcviky.

V **A2b** sa budú realizovať vzdelávacie aktivity pre PZ a OZ v oblasti kariérovej výchovy a kariéroveho poradenstva.

Obsahom **A2c** je tvorba intelektuálnych výstupov – od strategických plánov, koncepcií rozvoja ľudských zdrojov pre systém PaP a jeho spoluaktérov až po revíziu a tvorbu jednotlivých vzdelávacích programov, ktoré je potrebné prepracovať, inovovať a predložiť na akreditáciu, vrátane tých, ktoré priebežne vyplynú v spojitosti s novo vynárajúcimi sa potrebami skvalitňovania ľudských zdrojov pre systém PaP.

Doplňujúce informácie:

- Pri realizácii vzdelávacích aktivít budeme postupovať v súlade s platnou legislatívou.
- Aktivity budú zamerané prioritne na skvalitňovanie základných a špecializovaných odborných kompetencií v rámci rôznych foriem vzdelávania, v súlade s potrebami PZ a OZ v systéme PaP, požiadavkami a výberom cieľových skupín NP a spoločenským dopytom.
- Pre zefektívnenie a finančné úspory sa budú realizovať vybrané vzdelávacie aktivity s využitím aktuálnych dostupných technológií.
- Cieľové skupiny k jednotlivým vzdelávacím aktivitám budú vybrané aj na základe záujmu PZ a OZ v systéme PaP, v pomernom zastúpení jednotlivých krajov a na základe kapacitných možností vybraných foriem vzdelávania. Vzhľadom na obsahovú náročnosť vzdelávacích aktivít a časový harmonogram predpokladáme, že jeden frekventant absolvuje len jeden typ vzdelávacej aktivity, nedôjde k prekryvaniu medzi cieľovými skupinami.
- Prihlášky na vzdelávania budú realizované v súlade s platnou legislatívou a oprávneným záujmom cieľovej skupiny NP. Minimálne požiadavky pre absolvovanie jednotlivých druhov kontinuálneho vzdelávania budú realizované v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacími predpismi a v súlade so zákonom 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (ďalej ako „Školský zákon“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri dlhodobých vzdelávaníach (terapeutické metódy, supervízia, sociálno-psychologické výcviky) minimálne požiadavky definuje Hlavný odborný riešiteľ spolu s Odbornými riešiteľmi vzdelávacej aktivity v spolupráci s lektormi, resp. dodávateľom vzdelávacej aktivity (príprava supervízorov) v súlade s normami kvality/akreditáciou/štandardmi pre frekventantov vzdelávacích aktivít.
- Súčasťou každého vzdelávania bude odborná prax účastníkov v rozsahu minimálne 8 h (rozsah praxe sa odvíja od rozsahu vzdelávania).

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

- Práca lektorov a ubytovanie frekventantov vrátane stravy budú hrazené z rozpočtu Národného projektu v zmysle harmonogramu realizácie jednotlivých vzdelávacích aktivít. Tieto informácie budú frekventantom vopred sprístupnené realizačným tímom Podaktivity A2.

Výstupy A2:

- Min. 3 sprístupnené akreditované vzdelávacie programy – pre oblasť KVaKP, sociálno-psychologické výcviky
- Min. 50 vzdelávacích aktivít
- Min. 1295 frekventantov vzdelávania z radov PZ a OZ
- Min. 1295 výstupov frekventantov vzdelávacích aktivít (výstupy účastníkov vzdelávacích aktivít)
- Evalvačné správy zo vzdelávacích aktivít
- Intelektuálne výstupy pre kontinuálny rozvoj ľudských zdrojov pre systém PaP
- vzdelávacie programy, vzdelávacie obsahy;
- zoznamy vzdelávacích programov potrebných vypracovať/dopracovať/inovovať a predkladať na akreditáciu, sprístupniť pre PZ a OZ v systéme PaP a pre budúcich zamestnancov v systéme PaP, pre ďalších kľúčových spoluaktérov PaP a ktoré budú môcť inštitúcie realizovať cez projekty v dopytovo orientovanej výzve
- plány kontinuálneho vzdelávania a prípravy súčasných a budúcich ľudských zdrojov v systéme PaP a ďalších spoluaktérov PaP
- koncepčné výstupy vzťahujúce sa na systémové opatrenia v oblasti rozvoja ľudských zdrojov v systéme PaP

5.3 Podaktivita A3 – Podpora implementácie štandardov v systéme PaP

Jej cieľom je Podporiť implementáciu štandardov v zariadeniach poradenstva a prevencie a špeciálnych výchovných zariadeniach prostredníctvom cielenej podpory inštitucionálneho rozvoja a nastaviť rámce pre zvyšovanie kvality v systéme poradenstva a prevencie. A3 je členená na dve čiastkové aktivity:

A3a zahŕňa ciele podpora a mentoringovú pomoc zariadeniam PaP a špeciálnym výchovným zariadeniam (ďalej ako „ŠVZ“), prípadne ďalším inštitúciám, ktoré budú oprávnené zapojiť sa do dopytovo orientovanej výzvy (ďalej ako „DOV“), v oblasti inštitucionálneho rozvoja a naplnenia štandardov, najmä cez projekty v DOV.

V čiastkovej aktivite **A3b** bude prebiehať príprava a spracovanie koncepčných dokumentov, materiálov, odporúčaní do stratégií pre kontinuálne zvyšovanie kvality systému PaP na národnej úrovni, vrátane odporúčaní pre nastavenia systémových opatrení v jednotlivých dotknutých rezortoch.

Výstupy A3:

- Min. 22 inštitúcií (CPPPaP, ČŠPP, ŠVZ – bez rozdielu zriaďovateľa) systematicky podporených v procese implementácie štandardov
- Min. 5 vzorových (modelových) návrhov na dopytovo orientované projekty
- Min. 3 koncepčné výstupy pre potreby kontinuálneho zvyšovania kvality PaP na celoslovenskej úrovni

Standardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

5.4 Podaktivita A4 – Riadenie projektu

A4 je podpornou podaktivitou NP. Jej cieľom je efektívne riadenie NP prostredníctvom Projektovej kancelárie a celoslovenskej riadiacej štruktúry s dôrazom na zabezpečenie administrácie a financovania všetkých aktivít NP, kooperácie ľudských zdrojov v systéme PaP s preferovaním princípu „Hodnota za peniaze“. Súčasťou Podaktivity A4 je povinná publicita a zabezpečenie komunikácie národného projektu.

5.4.1 Informácie k povinnej publicite a komunikácii

V zmysle Manuálu pre informovanie a komunikáciu pre prijímateľov v rámci EŠIF (2014-2022) je potrebné zabezpečiť:

Priestory budovy a školiace miestnosti, v ktorých sa uskutočňujú aktivity projektu, sa označujú:

- Viditeľným umiestnením informačného plagátu (min. vo veľkosti A3).
Informačný plagát musí obsahovať:
 - 1) názov a typ projektu, trvanie projektu,
 - 2) logo ESF a EFRR s odkazom na Európsku úniu a logo OP ĽZ, podľa výziev aj logo príslušného SO,
 - 3) informáciu o tom, že projekt je podporený v rámci konkrétneho operačného programu spolufinancovaného z ESF a EFRR, a to uvedením textu: „Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje“,
 - 4a) odkaz na riadiaci orgán (RO) pre OP ĽZ zodpovedný za realizáciu príslušného balíka pomoci a odkaz ESF a EFRR napr. formou odkazu na webovú stránku www.esf.gov.sk; odkaz na príslušný sprostredkovateľský orgán (SO), formou odkazu na jeho webovú stránku www.minedu.sk,
- Viditeľným umiestnením loga ESF a EFRR s odkazom na Európsku úniu v priestoroch budovy a v školiacich miestnostiach (min. vo veľkosti A5);

Spoločné mediálne výstupy v tlači (článok, inzercia, rozhovor, tlačová správa), televízii (rozhovor, diskusia, televízny spot) alebo rozhlase (rozhovor, diskusia), ako aj odborné výstupy, manuály, príručky a iné materiály informujúce o aktivitách projektu, v ktorých je možné využiť text a obraz, musia obsahovať:

- Logo ESF a EFRR s odkazom na Európsku úniu a logo Operačného programu Ľudské zdroje, tiež logo Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (Sprostredkovateľský orgán).
- Informáciu o tom, že projekt je podporený v rámci konkrétneho operačného programu spolufinancovaného z ESF a EFRR, a to uvedením textu: „**Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje**“.
- Odkaz na riadiaci orgán zodpovedný za realizáciu príslušného balíka pomoci a odkaz na príslušný fond, a to formou odkazu na webové sídlo www.esf.gov.sk a formou odkazu na webové sídlo sprostredkovateľského orgánu www.minedu.sk.

